

Wersja ostateczna
styczeń 2021 r.

*International Ethics Standards Board
for Accountants®*

Zmiany do Kodeksu
dotyczące obiektywizmu
osoby przeprowadzającej
przeгляд jakości zlecenia oraz
innych odpowiednich osób
przeprowadzających przeгляд

IESBA

International
Ethics Standards
Board for Accountants®

PIBR

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

Niniejszy dokument został opracowany i zatwierdzony przez [International Ethics Standards Board for Accountants®](#) (IESBA®).

O IESBA

IESBA jest międzynarodową niezależną radą ustanawiającą standardy. Jej misją jest służenie interesowi publicznemu przez ustanawianie norm etycznych, w tym wymogów dotyczących niezależności audytora, których celem jest podnoszenie poprzeczki w odniesieniu do etycznego postępowania i praktyki dla wszystkich zawodowych księgowych przez opracowanie obszernego światowego [Kodeksu etyki zawodowych księgowych \(w tym Międzynarodowych standardów niezależności\)](#) (Kodeks).

IESBA jest przekonana, że jeden zestaw wysokiej jakości norm etycznych podnosi jakość i zwiększa spójność usług świadczonych przez zawodowych księgowych, przyczyniając się w ten sposób do wzrostu zaufania publicznego do zawodu księgowego. IESBA ustanawia standardy działając w interesie publicznym, korzystając z doradztwa [IESBA Consultative Advisory Group](#) (CAG) i pod nadzorem [Public Interest Oversight Board](#) (PIOB).

Niniejsza wersja zmian do Kodeksu została zatwierdzona przez Public Interest Oversight Board (PIOB), która stwierdziła, że dokument został opracowany z zachowaniem odpowiednich procesów i zwrócono należyłą uwagę na względy interesu publicznego.

Struktury i procesy wspierające działalność IESBA są udostępniane przez International Federation of Accountants® (IFAC®).

Prawa autorskie © styczeń 2021 r., International Federation of Accountants (IFAC). Prawa autorskie, znak handlowy oraz informacje dotyczące zgód, patrz [strona 20](#).

**ZMIANY DO KODEKSU DOTYCZĄCE OBIEKTYWIZMU OSOBY
PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA
ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH
PRZEGLĄD**

[WERSJA CZYSTA]

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 300	4
ROZDZIAŁ 325	7
OBIEKTYWIZM OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD	7
ROZDZIAŁ 540	10
DŁUGOTRWAŁA WSPÓŁPRACA PERSONELU (Z UWZGLĘDNIENIEM ROTACJI PARTNERA) Z KLIENTEM BADANIA	10
DATA WEJŚCIA W ŻYCIE	11

ROZDZIAŁ 300

Wymogi i wskazówki dotyczące zastosowania

Identyfikacja zagrożeń

300.6 A1 Zagrożenia przestrzegania podstawowych zasad mogłyby być wywoływane przez szeroki zakres faktów i okoliczności. Kategorie zagrożeń są opisane w paragrafie 120.6 A3. Poniżej przedstawiono przykłady faktów i okoliczności w ramach każdej z tych kategorii, które mogłyby wywołać zagrożenia dla zawodowego księgowego podczas wykonywania profesjonalnych usług:

- (a) zagrożenia czerpania korzyści własnych
 - zawodowy księgowy posiadający bezpośredni udział finansowy u klienta;
 - zawodowy księgowy podający niskie honorarium w celu uzyskania nowego zlecenia oraz honorarium tak niskie, że mogłoby to utrudnić wykonanie w tej cenie profesjonalnej usługi zgodnie z obowiązującymi technicznymi i zawodowymi standardami;
 - zawodowy księgowy posiadający bliskie powiązania biznesowe z klientem;
 - zawodowy księgowy mający dostęp do poufnych informacji, które mogłyby być wykorzystane dla osobistego zysku;
 - wykrycie przez zawodowego księgowego znaczącego błędu podczas oceny rezultatów poprzednio świadczonej profesjonalnej usługi przez członka firmy księgowego;
- (b) zagrożenia autokontroli
 - wydanie przez zawodowego księgowego raportu atestacyjnego na temat skuteczności funkcjonowania systemów finansowych po ich wdrożeniu przez niego;
 - przygotowanie przez zawodowego księgowego źródłowych danych wykorzystywanych do sporządzania zapisów, które stanowią zagadnienie będące przedmiotem zlecenia atestacyjnego;
- (c) zagrożenia promowania interesów
 - promowanie interesów lub udziałów klienta przez zawodowego księgowego;
 - występowanie zawodowego księgowego w charakterze obrońcy klienta badania w sprawach sądowych lub sporach ze stronami trzecimi;
 - lobbowanie przez zawodowego księgowego na korzyść legislacji w imieniu klienta;
- (d) zagrożenia nadmiernej zażyłości
 - członek bliskiej lub najbliższej rodziny zawodowego księgowego pełni funkcję członka zarządu lub kierownictwa wyższego szczebla klienta;
 - członek zarządu lub kierownictwa wyższego szczebla klienta albo pracownik klienta na stanowisku umożliwiającym wywieranie znaczącego wpływu na

zagadnienie będące przedmiotem zlecenia, świadczący ostatnio usługę jako partner odpowiedzialny za zlecenie;

- członek zespołu wykonującego badanie utrzymuje długotrwałą współpracę z klientem badania;
- osoba, którą uważa się za pełniącą funkcję odpowiedniej osoby przeprowadzającej przegląd, jako zabezpieczenie w reakcji na zagrożenie, jest blisko powiązana z osobą, która wykonała prace;

(e) zagrożenia zastraszenia

- zagrożenie zawodowemu księgowemu zwolnieniem ze zlecenia dla klienta lub firmy ze względu na różnicę zdań dotyczącą sprawy zawodowej;
- odczuwany przez zawodowego księgowego nacisk, aby zaakceptował osąd klienta ze względu na posiadaną przez tego klienta większą wiedzę specjalistyczną na temat rozpatrywanego zagadnienia;
- poinformowanie zawodowego księgowego o tym, że jego planowany awans jest uzależniony od zaakceptowania przez niego niewłaściwego podejścia księgowego;
- przyjęcie przez zawodowego księgowego znaczącego prezentu od klienta i zagrożenie, że przyjęcie tego prezentu zostanie ujawnione publicznie.

Ocena zagrożeń

...

Reakcja na zagrożenia

300.8 A1 Paragrafy od R120.10 do 120.10 A2 określają wymogi i wskazówki dotyczące zastosowania w zakresie reagowania na zagrożenia, które nie są na akceptowalnym poziomie.

Przykłady zabezpieczeń

300.8 A2 Zabezpieczenia różnią się w zależności od faktów i okoliczności. Przykłady działań, które w pewnych okolicznościach mogłyby stanowić zabezpieczenia zastosowane w reakcji na zagrożenia, obejmują:

- przydzielenie dodatkowego czasu i wykwalifikowanego personelu do wymaganych zadań, gdy zlecenie zostało zaakceptowane, mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- zaangażowanie odpowiedniej osoby, która nie była członkiem zespołu, do przeprowadzenia przeglądu wykonanej pracy lub świadczenia ewentualnych usług doradczych mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- wykorzystanie różnych partnerów i zespołów wykonujących zlecenia z oddzielnymi ścieżkami raportowania do świadczenia usług nieatestacyjnych klientowi atestacyjnemu mogłoby stanowić reakcję na zagrożenia autokontroli, promowania interesów lub nadmiernej zażyłości;

ZMIANY DO KODEKSU DOTYCZĄCE OBIEKTYWIZMU OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI
ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD

- zaangażowanie innej firmy do wykonania lub ponownego wykonania części zlecenia mogłoby stanowić reakcję na zagrożenia czerpania korzyści własnych, autokontroli, promowania interesów, nadmiernej zażyłości lub zastraszenia;
- ujawnienie klientom wszelkich wynagrodzeń lub prowizji otrzymanych za rekomendowanie usług lub produktów mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- rozdzielenie zespołów podczas rozwiązywania spraw o poufnym charakterze mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych.

300.8 A3 Pozostałe rozdziały Części 3 oraz *Międzynarodowe Standardy Niezależności* opisują określone zagrożenia, które mogłyby pojawić się w trakcie wykonywania profesjonalnych usług oraz zawierają przykłady działań, które mogłyby stanowić reakcję na te zagrożenia.

Odpowiednia osoba przeprowadzająca przegląd

300.8 A4 Odpowiednia osoba przeprowadzająca przegląd to profesjonalista posiadający niezbędną wiedzę, umiejętności, doświadczenie i upoważnienie do przeprowadzenia w obiektywny sposób przeglądu wykonanej pracy lub zrealizowanych usług. Taka osoba mogłaby być zawodowym księgowym.

ROZDZIAŁ 325

OBIEKTYWIZM OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNIICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD

Wprowadzenie

- 325.1 Od zawodowych księgowych wymaga się przestrzegania podstawowych zasad oraz stosowania ramowych założeń koncepcyjnych określonych w Rozdziale 120 w celu identyfikacji, oceny i reakcji na zagrożenia.
- 325.2 Wyznaczenie osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia, która jest zaangażowana w prace podlegające przeglądowi lub ma bliskie powiązania z osobami odpowiedzialnymi za wykonanie tych prac, mogłoby rodzić zagrożenia dla zgodności z zasadą obiektywizmu.
- 325.3 Niniejszy rozdział zawiera szczegółowe wskazówki dotyczące zastosowania mające znaczenie dla zastosowania ramowych założeń koncepcyjnych w odniesieniu do obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia.
- 325.4 Osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia jest także przykładem odpowiedniej osoby przeprowadzającej przegląd, o której mowa w paragrafie 300.8 a4. Dlatego wskazówki dotyczące zastosowania zawarte w niniejszym rozdziale mogłyby mieć zastosowanie w okolicznościach, w których zawodowy księgowy wyznacza odpowiednią osobę przeprowadzającą przegląd do przeglądu przeprowadzonych prac jako zabezpieczenie w reakcji na zidentyfikowane zagrożenia.

Wskazówki dotyczące zastosowania

Postanowienia ogólne

- 325.5 A1 Wysokiej jakości zlecenia realizuje się dzięki zaplanowaniu i przeprowadzeniu zlecenia oraz sporządzeniu odpowiednich raportów zgodnie z zawodowymi standardami i mającymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi. MSZJ 1 ustanawia obowiązki firmy w zakresie jej systemu zarządzania jakością i wymaga, aby firma zaprojektowała i wdrożyła reakcje na ryzyko dla jakości związane z przeprowadzaniem zlecenia. Reakcje te obejmują ustanowienie polityk lub procedur dotyczących przeglądów jakości zlecenia zgodnie z MSZJ 2.
- 325.5 A2 Osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia jest partnerem, inną osobą w firmie lub osobą z zewnątrz, wyznaczoną przez firmę do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia.

Identyfikacja zagrożeń

- 325.6 A1 Poniżej przedstawiono przykłady okoliczności, w których mogłyby powstać zagrożenia dla obiektywizmu zawodowego księgowego wyznaczonego jako osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia:
- (a) Zagrożenie czerpania korzyści własnych
- Dwóch partnerów odpowiedzialnych za zlecenie, z których każdy pełni funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia w odniesieniu do zlecenia tego drugiego partnera;

- (b) Zagrożenie autokontroli
 - Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia w zleceniu badania po uprzednim pełnieniu funkcji partnera odpowiedzialnego za zlecenie;
- (c) Zagrożenie nadmiernej zażyłości
 - Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia jest w bliskiej relacji lub jest członkiem najbliższej rodziny innej osoby, która jest zaangażowana w zlecenie;
- (d) Zagrożenie zastraszenia
 - Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia podlega bezpośrednio w hierarchii służbowej partnerowi odpowiedzialnemu za zlecenie.

Ocena zagrożeń

325.7 A1 Czynniki mające znaczenie przy ocenie poziomu zagrożeń dla obiektywizmu osoby wyznaczonej do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia są następujące:

- Rola danej osoby i jej starszeństwo w hierarchii służbowej;
- Charakter relacji danej osoby z innymi osobami zaangażowanymi w zlecenie;
- Okres, przez jaki dana osoba była uprzednio zaangażowana w zlecenie oraz rola, jaką pełniła;
- Kiedy ostatnio dana osoba była zaangażowana w zlecenie przed jej wyznaczeniem do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia oraz wszelkie późniejsze istotne zmiany okoliczności zlecenia;
- Rodzaj i stopień złożoności zagadnień, które wymagały od danej osoby dokonania znaczącej subiektywnej oceny podczas jej uprzedniego zaangażowania w zlecenie.

Reakcja na zagrożenia

325.8 A1 Przykładem działania, które mogłoby wyeliminować zagrożenie zastraszenia jest rozdzielanie obowiązków sprawozdawczych w firmie na nowo.

325.8 A2 Przykładem działania, które mogłoby być zabezpieczeniem w reakcji na zagrożenie autokontroli jest wdrożenie odpowiednio długiego okresu (okresu karencji), zanim osoba, która brała udział w zleceniu, będzie mogła być wyznaczona do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia.

Okres karencji

325.8 A3 MSZJ 2 wymaga, aby firma ustanowiła polityki lub procedury określające, jako warunek kwalifikujący, dwuletni okres karencji, zanim partner odpowiedzialny za zlecenie będzie mógł objąć funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia. Ma to zapewnić zgodność z zasadą obiektywizmu i konsekwentne wykonywanie wysokiej jakości zleceń.

325.8 A4 Okres karencji wymagany przez MSZJ 2 jest czymś odrębnym i nie zmienia wymogów dotyczących rotacji partnerów określonych w Rozdziale 540, które zostały wprowadzone jako

ZMIANY DO KODEKSU DOTYCZĄCE OBIEKTYWIZMU OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI
ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD

reakcja na zagrożenia dla niezależności, jakie rodzi długotrwała współpraca z klientem badania.

WERSJA ROBOCZA

Powiązane zmiany do Rozdziału 540

ROZDZIAŁ 540

DLUGOTRWALA WSPÓLPRACA PERSONELU (Z UWZGLĘDNIENIEM ROTACJI PARTNERA) Z KLIENTEM BADANIA

Klienci badania będący jednostkami zainteresowania publicznego

R540.5 Zgodnie z paragrafami od R540.7 do R540.9 w odniesieniu do badania jednostki zainteresowania publicznego, dana osoba nie pełni żadnej z poniższych ról lub połączenia takich ról, przez okres dłuższy niż siedem kolejnych lat (okres „pełnienia funkcji”):

- (a) partnera odpowiedzialnego za zlecenie;
- (b) osoby wyznaczonej jako osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie przeglądu jakości zlecenia; lub
- (c) jakiegokolwiek innej roli kluczowego partnera badania.

Po okresie pełnienia funkcji dana osoba odbywa okres „karencji” zgodnie z postanowieniami paragrafów od R540.11 do R540.19.

R540.6 Podczas obliczania okresu pełnienia funkcji, nie rozpoczyna się liczenia lat, o ile osoba nie zakończyła pełnienia którejkolwiek z ról, o których mowa w paragrafie R540.5 od (a) do (c) przez minimalny okres. Minimalny okres to kolejny okres równy przynajmniej okresowi karencji ustalonemu zgodnie z paragrafami od R540.11 do R540.13 stosownie do roli, w jakiej dana osoba świadczyła usługi w roku bezpośrednio poprzedzającym zakończenie takiego zaangażowania.

...

Okres karencji

R540.11 Jeżeli dana osoba występowała jako partner odpowiedzialny za zlecenie łącznie przez siedem lat, okres karencji wynosi pięć kolejnych lat.

R540.12 Jeżeli dana osoba została wyznaczona jako osoba odpowiedzialna za przegląd jakości zlecenia i działała w tym charakterze łącznie przez siedem lat, okres karencji wynosi trzy kolejne lata.

R540.13 Jeżeli dana osoba działała jako kluczowy partner badania na stanowisku innym niż określono w paragrafach R540.11 i R540.12 przez siedem kolejnych lat, okres karencji wynosi dwa kolejne lata.

540.14 A1 Wymogi w zakresie rotacji partnerów zawarte w niniejszym rozdziale są odrębne i nie zmieniają wymogu dotyczącego okresu karencji zawartego w MSZJ 2 jako warunku kwalifikującego, zanim partner odpowiedzialny za zlecenie będzie mógł objąć rolę osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia (zobacz paragraf 325.8 A4).

Usługa świadczona przy połączonych rolach kluczowego partnera badania

...

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

Niniejsza wersja wchodzi w życie w następujących terminach:

- W przypadku Części 4A: badania i przeglądy sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.
- W przypadku Części 4B: zlecenia atestacyjne rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.
- W przypadku wszystkich pozostałych zleceń wchodzących w zakres Części 3: zlecenia rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.

Dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie.

WERSJA ROBOCZA

**ZMIANY DO KODEKSU DOTYCZĄCE OBIEKTYWIZMU OSOBY
PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA
ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH
PRZEGLĄD**

(PORÓWNANIE Z OBECNĄ WERSJĄ)

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 300	4
ROZDZIAŁ 325	7
OBIEKTYWIZM OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD	7
ROZDZIAŁ 540	10
DŁUGOTRWAŁA WSPÓLPRACA PERSONELU (Z UWZGLĘDNIENIEM ROTACJI PARTNERA) Z KLIENTEM BADANIA	10
DATA WEJŚCIA W ŻYCIE	11

ROZDZIAŁ 300

Wymogi i wskazówki dotyczące zastosowania

Identyfikacja zagrożeń

300.6 A1 Zagrożenia przestrzegania podstawowych zasad mogłyby być wywoływane przez szeroki zakres faktów i okoliczności. Kategorie zagrożeń opisano w paragrafie 120.6 A3. Poniżej przedstawiono przykłady faktów i okoliczności w ramach każdej z tych kategorii, które mogłyby wywołać zagrożenia dla zawodowego księgowego podczas wykonywania profesjonalnych usług:

- (a) zagrożenia czerpania korzyści własnych
 - zawodowy księgowy posiadający bezpośredni udział finansowy u klienta;
 - zawodowy księgowy podający niskie honorarium w celu uzyskania nowego zlecenia oraz honorarium tak niskie, że mogłoby to utrudnić wykonanie w tej cenie profesjonalnej usługi zgodnie z obowiązującymi technicznymi i zawodowymi standardami;
 - zawodowy księgowy posiadający bliskie powiązania biznesowe z klientem;
 - zawodowy księgowy mający dostęp do poufnych informacji, które mogłyby być wykorzystane dla osobistego zysku;
 - wykrycie przez zawodowego księgowego znaczącego błędu podczas oceny rezultatów poprzednio świadczonej profesjonalnej usługi przez członka firmy księgowego;
- (b) zagrożenia autokontroli
 - wydanie przez zawodowego księgowego raportu atestacyjnego na temat skuteczności funkcjonowania systemów finansowych po ich wdrożeniu przez niego;
 - przygotowanie przez zawodowego księgowego źródłowych danych wykorzystywanych do sporządzania zapisów, które stanowią zagadnienie będące przedmiotem zlecenia atestacyjnego;
- (c) zagrożenia promowania interesów
 - promowanie interesów lub udziałów klienta przez zawodowego księgowego;
 - występowanie zawodowego księgowego w charakterze obrońcy klienta badania w sprawach sądowych lub sporach ze stronami trzecimi;
 - lobbowanie przez zawodowego księgowego na korzyść legislacji w imieniu klienta;
- (d) zagrożenia nadmiernej zażyłości
 - członek bliskiej lub najbliższej rodziny zawodowego księgowego pełni funkcję członka zarządu lub kierownictwa wyższego szczebla klienta;
 - członek zarządu lub kierownictwa wyższego szczebla u klienta albo pracownik klienta na stanowisku umożliwiającym wywieranie znaczącego wpływu na

zagadnienie będące przedmiotem zlecenia, świadczący ostatnio usługę jako partner odpowiedzialny za zlecenie;

- członek zespołu wykonującego badanie utrzymuje długotrwałą współpracę z klientem badania;
- osoba, którą uważa się za pełniącą funkcję odpowiedniej osoby przeprowadzającej przegląd, jako zabezpieczenie w reakcji na zagrożenie, jest blisko powiązana z osobą, która wykonała prace.

(e) zagrożenia zastraszenia

- zagrożenie zawodowemu księgowemu zwolnieniem ze zlecenia dla klienta lub firmy ze względu na różnicę zdań dotyczącą sprawy zawodowej;
- odczuwany przez zawodowego księgowego nacisk, aby zaakceptował osąd klienta ze względu na posiadaną przez tego klienta większą wiedzę specjalistyczną na temat rozpatrywanego zagadnienia;
- poinformowanie zawodowego księgowego o tym, że jego planowany awans jest uzależniony od zaakceptowania przez niego niewłaściwego podejścia księgowego;
- przyjęcie przez zawodowego księgowego znaczącego prezentu od klienta i zagrożenie, że przyjęcie tego prezentu zostanie ujawnione publicznie.

Ocena zagrożeń

...

Reakcja na zagrożenia

300.8 A1 Paragrafy od R120.10 do 120.10 A2 określają wymogi i wskazówki dotyczące zastosowania w zakresie reagowania na zagrożenia, które nie są na akceptowalnym poziomie.

Przykłady zabezpieczeń

300.8 A2 Zabezpieczenia różnią się w zależności od faktów i okoliczności. Przykłady działań, które w pewnych okolicznościach mogłyby stanowić zabezpieczenia zastosowane w reakcji na zagrożenia, obejmują:

- przydzielenie dodatkowego czasu i wykwalifikowanego personelu do wymaganych zadań, gdy zlecenie zostało zaakceptowane, mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- zaangażowanie odpowiedniej osoby, która nie była członkiem zespołu, do przeprowadzenia przeglądu wykonanej pracy lub świadczenia ewentualnych usług doradczych mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- wykorzystywanie różnych partnerów i zespołów wykonujących zlecenia z oddzielnymi ścieżkami raportowania do świadczenia usług nieatestacyjnych klientowi atestacyjnemu mogłoby stanowić reakcję na zagrożenia autokontroli, promowania interesów lub nadmiernej zażyłości;

- zaangażowanie innej firmy do wykonania lub ponownego wykonania części zlecenia mogłoby stanowić reakcję na zagrożenia czerpania korzyści własnych, autokontroli, promowania interesów, nadmiernej zażyłości lub zastraszenia;
- ujawnienie klientom wszelkich wynagrodzeń lub prowizji otrzymanych za rekomendowanie usług lub produktów mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych;
- rozdzielenie zespołów podczas rozwiązywania spraw o poufnym charakterze, mogłoby stanowić reakcję na zagrożenie czerpania korzyści własnych.

300.8 A3 Pozostałe rozdziały Części 3 oraz *Międzynarodowe Standardy Niezależności* opisują określone zagrożenia, które mogłyby pojawić się w trakcie wykonywania profesjonalnych usług oraz zawierają przykłady działań, które mogłyby stanowić reakcję na te zagrożenia.

Odpowiednia osoba przeprowadzająca przegląd

300.8 A4 Odpowiednia osoba przeprowadzająca przegląd to profesjonalista posiadający niezbędną wiedzę, umiejętności, doświadczenie i upoważnienie do przeprowadzenia w obiektywny sposób przeglądu wykonanej pracy lub zrealizowanych usług. Taka osoba mogłaby być zawodowym księgowym.

ROZDZIAŁ 325

OBIEKTYWIZM OSOBY PRZEPROWADZAJĄCEJ PRZEGLĄD JAKOŚCI ZLECENIA ORAZ INNYCH ODPOWIEDNIICH OSÓB PRZEPROWADZAJĄCYCH PRZEGLĄD

Wprowadzenie

- 325.1 Od zawodowych księgowych wymaga się przestrzegania podstawowych zasad oraz stosowania ramowych założeń koncepcyjnych określonych w Rozdziale 120 w celu identyfikacji, oceny i reakcji na zagrożenia.
- 325.2 Wyznaczenie osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia, która jest zaangażowana w prace podlegające przeglądowi lub ma bliskie powiązania z osobami odpowiedzialnymi za wykonanie tych prac, mogłoby rodzić zagrożenia dla zgodności z zasadą obiektywizmu.
- 325.3 Niniejszy rozdział zawiera szczegółowe wskazówki dotyczące zastosowania mające znaczenie dla zastosowania ramowych założeń koncepcyjnych w odniesieniu do obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia.
- 325.4 Osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia jest także przykładem odpowiedniej osoby przeprowadzającej przegląd, o której mowa w paragrafie 300.8 A4. Dlatego wskazówki dotyczące zastosowania zawarte w niniejszym rozdziale mogłyby mieć zastosowanie w okolicznościach, w których zawodowy księgowy wyznacza odpowiednią osobę przeprowadzającą przegląd do przeglądu przeprowadzonych prac jako zabezpieczenie w reakcji na zidentyfikowane zagrożenia.

Wskazówki dotyczące zastosowania

Postanowienia ogólne

- 325.5 A1 Wysokiej jakości zlecenia realizuje się dzięki zaplanowaniu i przeprowadzeniu zlecenia oraz sporządzeniu odpowiednich raportów zgodnie z zawodowymi standardami i mającymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi. MSZJ 1 ustanawia obowiązki firmy w zakresie jej systemu zarządzania jakością i wymaga, aby firma zaprojektowała i wdrożyła reakcje na ryzyko dla jakości związane z przeprowadzaniem zlecenia. Reakcje te obejmują ustanowienie polityk lub procedur dotyczących przeglądów jakości zlecenia zgodnie z MSZJ 2.
- 325.5 A2 Osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia jest partnerem, inną osobą w firmie lub osobą z zewnątrz, wyznaczoną przez firmę do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia.

Identyfikacja zagrożeń

- 325.6 A1 Poniżej przedstawiono przykłady okoliczności, w których mogłyby powstać zagrożenia dla obiektywizmu zawodowego księgowego wyznaczonego jako osoba przeprowadzająca przegląd jakości zlecenia:
- (a) Zagrożenie czerpania korzyści własnych
- Dwóch partnerów odpowiedzialnych za zlecenie, z których każdy pełni funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia w odniesieniu do zlecenia tego drugiego partnera;
- (b) Zagrożenie autokontroli

- Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia w zleceniu badania po uprzednim pełnieniu funkcji partnera odpowiedzialnego za zlecenie;

(c) Zagrożenie nadmiernej zażyłości

- Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia jest w bliskiej relacji lub jest członkiem najbliższej rodziny innej osoby, która jest zaangażowana w zlecenie;

(d) Zagrożenie zastraszenia

- Księgowy pełniący funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia podlega bezpośrednio w hierarchii służbowej partnerowi odpowiedzialnemu za zlecenie.

Ocena zagrożeń

325.7 A1 Czynniki mające znaczenie przy ocenie poziomu zagrożeń dla obiektywizmu osoby wyznaczonej do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia są następujące:

- Rola danej osoby i jej starszeństwo w hierarchii służbowej;
- Charakter relacji danej osoby z innymi osobami zaangażowanymi w zlecenie;
- Okres, przez jaki dana osoba była uprzednio zaangażowana w zlecenie oraz rola, jaką pełniła;
- Kiedy ostatnio dana osoba była zaangażowana w zlecenie przed jej wyznaczeniem do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia oraz wszelkie późniejsze istotne zmiany okoliczności zlecenia;
- Rodzaj i stopień złożoności zagadnień, które wymagały od danej osoby dokonania znaczącej subiektywnej oceny podczas jej uprzedniego zaangażowania w zlecenie.

Reakcja na zagrożenia

325.8 A1 Przykładem działania, które mogłoby wyeliminować zagrożenie zastraszenia, jest rozdzielenie obowiązków sprawozdawczych w firmie na nowo.

325.8 A2 Przykładem działania, które mogłoby być zabezpieczeniem w reakcji na zagrożenie autokontroli, jest wdrożenie odpowiednio długiego okresu (okresu karencji), zanim osoba, która brała udział w zleceniu, będzie mogła być wyznaczona do przeprowadzenia przeglądu jakości zlecenia.

Okres karencji

325.8 A3 MSZJ 2 wymaga, aby firma ustanowiła polityki lub procedury określające, jako warunek kwalifikujący, dwuletni okres karencji, zanim partner odpowiedzialny za zlecenie będzie mógł objąć funkcję osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia. Ma to zapewnić zgodność z zasadą obiektywizmu i konsekwentne przeprowadzanie wysokiej jakości zleceń.

325.8 A4 Okres karencji wymagany przez MSZJ 2 jest czymś odrębnym i nie zmienia wymogów dotyczących rotacji partnerów określonych w Rozdziale 540, które zostały wprowadzone jako reakcja na zagrożenia dla niezależności, jakie rodzi długotrwała współpraca z klientem badania.

Powiązane zmiany do Rozdziału 540

ROZDZIAŁ 540

DLUGOTRWALA WSPÓLPRACA PERSONELU (Z UWZGLĘDNIENIEM ROTACJI PARTNERA) Z KLIENTEM BADANIA

Klienci badania będący jednostkami zainteresowania publicznego

R540.5 Zgodnie z paragrafami od R540.7 do R540.9, w odniesieniu do badania jednostki zainteresowania publicznego, dana osoba nie pełni żadnej z poniższych ról lub połączenia takich ról, przez okres dłuższy niż siedem kolejnych lat (okres „pełnienia funkcji”):

- (a) partnera odpowiedzialnego za zlecenie;
- (b) osoby wyznaczonej jako osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie kontrole przeglądu jakości zlecenia; lub
- (c) jakiegokolwiek innej roli kluczowego partnera badania.

Po okresie pełnienia funkcji dana osoba odbywa okres „karencji” zgodnie z postanowieniami paragrafów od R540.11 do R540.19.

R540.6 Podczas obliczania okresu pełnienia funkcji, nie rozpoczyna się liczenia lat, o ile osoba nie zakończyła pełnienia którejkolwiek z ról, o których mowa w paragrafie R540.5 od (a) do (c) przez minimalny okres. Minimalny okres to kolejny okres równy przynajmniej okresowi karencji ustalonemu zgodnie z paragrafami od R540.11 do R540.13 stosownie do roli, w jakiej dana osoba świadczyła usługi w roku bezpośrednio poprzedzającym zakończenie takiego zaangażowania.

...

Okres karencji

R540.11 Jeżeli dana osoba występowała jako partner odpowiedzialny za zlecenie łącznie przez siedem lat, okres karencji wynosi pięć kolejnych lat.

R540.12 Jeżeli dana osoba została wyznaczona jako osoba odpowiedzialna za ~~kontrole~~ przegląd jakości zlecenia i działała w tym charakterze łącznie przez siedem lat, okres karencji wynosi trzy kolejne lata.

R540.13 Jeżeli dana osoba działała jako kluczowy partner badania na stanowisku innym niż określono w paragrafach R540.11 i R540.12 przez siedem kolejnych lat, okres karencji wynosi dwa kolejne lata.

540.14 A1 Wymogi w zakresie rotacji partnerów zawarte w niniejszym rozdziale są odrębne i nie zmieniają wymogu dotyczącego okresu karencji zawartego w MSZJ 2 jako warunku kwalifikującego, zanim partner odpowiedzialny za zlecenie będzie mógł objąć rolę osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia (zobacz paragraf 325.8 A4).

Usługa świadczona przy połączonych rolach kluczowego partnera badania

...

DATA WEJŚCIA W ŻYCIE

Niniejsza wersja wchodzi w życie w następujących terminach:

- W przypadku Części 4A: badania i przeglądy sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.
- W przypadku Części 4B: zlecenia atestacyjne rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.
- W przypadku wszystkich pozostałych zleceń wchodzących w zakres Części 3: zlecenia rozpoczynające się 15 grudnia 2022 r. lub później.

Dozwolone jest wcześniejsze zastosowanie.

WERSJA ROBOCZA

Międzynarodowy kodeks etyki zawodowych księgowych (w tym *Międzynarodowe standardy niezależności*), projekty do dyskusji, materiały do konsultacji oraz inne publikacje IESBA są publikowane przez IFAC i IFAC jest właścicielem praw autorskich do tych dokumentów.

IESBA i IFAC nie ponoszą odpowiedzialności za straty poniesione przez jakiegokolwiek osoby działające bądź powstrzymujące się od działania w oparciu o materiały zawarte w niniejszej publikacji, niezależnie od tego, czy strata taka wynika z zaniedbania, czy też z innych przyczyn.

„International Ethics Standards Board for Accountants”, „*International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)*”, „International Federation of Accountants”, „IESBA”, „IFAC”, logo IESBA oraz logo IFAC stanowią znaki handlowe IFAC lub zarejestrowane znaki firmowe i znaki usługowe IFAC na terenie Stanów Zjednoczonych i innych krajów.

Prawa autorskie © styczeń 2021 r., International Federation of Accountants (IFAC). Wszelkie prawa zastrzeżone. W celu odtwarzania, przechowywania, przekazywania lub wykorzystywania w podobny sposób niniejszego dokumentu, z wyjątkiem jego wykorzystania wyłącznie do celów osobistych i niekomercyjnych, wymagana jest pisemna zgoda IFAC. Kontakt permissions@ifac.org.

Niniejsze *Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd* opracowane przez International Ethics Standards Board for Accountants i opublikowane przez International Federation of Accountants w styczniu 2021 r. w języku angielskim, zostały przetłumaczone na język polski przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) we wrześniu 2021 r. i są powielane za zgodą IFAC. Proces tłumaczenia *Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)* był rozważony przez IFAC i tłumaczenie zostało przeprowadzone zgodnie z „Policy Statement—Policy for Translating and Reproducing Standards Published by IFAC”. Zatwierdzonym tekstem *Międzynarodowego kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)* jest tekst opublikowany przez IFAC w języku angielskim. IFAC nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność tłumaczenia ani za działania, które mogą z tego wynikać.

Tekst w języku angielskim *Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd* © 2021 International Federation of Accountants (IFAC). Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tekst w języku polskim *Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd* © 2021 International Federation of Accountants (IFAC). Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tytuł oryginału: *Revisions to the Code Addressing the Objectivity of an Engagement Quality Reviewer and Other Appropriate Reviewers*, January 2021.

Aby uzyskać zgodę na powielanie, przechowywanie lub przesyłanie, albo w inny podobny sposób wykorzystywać niniejszy dokument, napisz na adres: Permissions@ifac.org

WERSJA ROBOCZA

IESBA

**International
Ethics Standards
Board for Accountants®**

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.ethicsboard.org